



Biotheek Netknipsels #217 – 12 oktober 2007

Dezelfde dag dat Dirk Inzé, wetenschappelijk directeur van het VIBE, opriep om meer middelen voor het biotechnologisch onderzoek te reserveren, benadrukt Kevin Gallacher dat een internationaal netwerk rond onderzoek biolandbouw cruciaal is en dat dringend meer publieke middelen moeten besteed worden aan de agro-ecologische wetenschap. Gallacher, bioboer en senior officer food security bij de FAO, sprak gisteren op ons duurzaamheidcongres voor 160 zeer aandachtige toehoorders. Er werden door sprekers en participanten meer nagels met koppen geslagen. Binnenkort vind je alle presentaties, links en verslagen op www.biotheek.be.

Ook de FairTrade-week zit er bijna op en om 18u worden de BeFair-awards uitgereikt aan de twee beste, nieuwe fair trade-initiatieven in België ... benieuwd of een van de bio-kandidaten het zal halen. (de 18 deelnemers vind je op www.befair.be)

Geertje Meire
Medewerker Communicatie / de Biotheek

In dit nummer:
NATIONAAL

"Vlaamse overheid grote afnemer eerlijke producten"
Dagelijks 65.000 'eerlijke' bananen over de toonbank
"Ondanks groei blijft fair trade kleine nichemarkt"
Belg koopt fair trade steeds vaker in supermarkt
Jonge boer oogst succes met consumentenparticipatie
Bioboer in de kijker: de bio-tuin van Loca Labora
Biografie brengt eerbetoon aan tuinder
Nieuwe Vlaamse regels voor verkooppunten
Oproep projecten biologische land- en tuinbouw 2007
Verkoop alternatieve eieren neemt bovenhand
de Biokalender

INTERNATIONAAL

Alg - Meer zekerheid bij bio-certificering
NL - Omzet biologisch stijgt bijna twee keer zo snel als totale markt
NL - 'Hele keten moet meebetalen aan omschakeling naar biologisch'
NL - CBL wil tijdelijk 0% BTW op biologische producten
NL - Zeeuwse zorginstellingen gaan door met biologische warme maaltijd
NL/B - Bodemleven en plaagbeheersing in de kas
NL - Wageningen klaar voor veldproef met ggo-aardappel
NL - Lidl start biologische groenteweek
NL - Warmonderhof Boomgaard beste groen leerbedrijf 2007
NL - Biologisch vlees als 'lekker' positioneren is lastig
FR - First national congress on organic agriculture in Paris
FR - Frankrijk wil bioareaal verdubbelen
U.K. - Local overtakes organic and fairtrade as 'ethical' priority
U.K. - Verliest Brits biologisch product van ver label?
NO - Norway goes organic
BG - Organics are growth market in Bulgaria
TR - First organic vegan restaurant in Turkey



U.S.A. - Harris Poll: Organic Food Safer, Healthier and More Expensive

U.S.A. - Budweiser-bier wordt in de VS gebrouwen met genetisch gemanipuleerde rijst



NATIONAAL

"Vlaamse overheid grote afnemer eerlijke producten"

Ter gelegenheid van de week van de eerlijke handel organiseerde de Vlaamse overheid de voorbije dagen een fair trade markt in het Brusselse Boudewijngebouw. "De Vlaamse overheid is één van de grootste afnemers in ons land van eerlijke producten", merkt minister van Bestuurszaken Geert Bourgeois op. "In 2006 consumeerden de Vlaamse ambtenaren 30 ton koffie en 20.000 liter vruchtensap. Voor plechtige ontvangsten en recepties wordt stevast wijn uit het eerlijke handelscircuit gebruikt, goed voor 30.000 flessen rode en witte wijn".

Met de fair trade markt in eigen huis wil Bourgeois de producten van eerlijke handel beter bekend maken. "Mensen denken nog te vaak aan alleen maar aan koffie en bananen. Maar het aanbod is al verrassend ruim. Op onze markt kunnen de mensen bijvoorbeeld roomijs proeven met ingrediënten uit het eerlijk handelscircuit", aldus de minister die verantwoordelijk is voor het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid.

Naar jaarlijkse traditie krijgen de medewerkers van de Vlaamse overheid ook een fair trade-maaltijd voorgeschoteld. Op 9 oktober staat onder meer Caraïbische Colombo-kip met kokoscrème en paarse rijst op het menu van de Vlaamse ambtenaren.

Bourgeois wijst er tot slot op dat ook zijn beleid inzake ontwikkelingssamenwerking sterk focust op eerlijke handel. Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VLIS) is stichtend lid van het internationale 4C-initiatief dat zich richt tot de globale koffiemarkt. Eind november bezoekt de minister 4C-koffieplantages in Colombia en is hij gastspreker op een conferentie van Colombiaanse koffieboeren in Bogota.(KS)

Meer informatie: Week van de Fair Trade (www.befair.be)

Bron: www.vilt.be, 04/10/2007

Dagelijks 65.000 'eerlijke' bananen over de toonbank

De fairtrade-banaan bestaat tien jaar en doet het beter dan ooit. Zes procent van de in België verkochte bananen komt van de eerlijke handel. In 2002 werden in ons land 1,3 miljoen kilogram bananen met het label van Max Havelaar verkocht, in 2006 was dat al 4,1 miljoen kilogram, of 65.000 bananen per dag. Of het succes van de fairtrade-banaan bij ons iets te betekenen heeft voor de bananenboer aan de andere kant van de oceaan? "Dat is onmiskenbaar zo", zegt Dirk Steurs van Max Havelaar.

"Door fair trade en het rechtstreekse contact tussen de bananenboer en de uitvoerder blijft er geen geld meer plakken aan de talloze tussenhandelaren. Ik heb boeren gesproken die nu met een motor rondrijden. Vroeger hadden ze alleen maar een ezel", zegt Steurs, die net terug is van een missie in Peru. Het succesverhaal van de fairtrade-banaan geldt ook voor veel andere 'eerlijke' producten.

Het aantal eerlijke merken in de Belgische winkels bedraagt nu 91, tegenover 75 eind 2006. In 2002 werd in ons land 640.000 kilogram eerlijke koffie verkocht, in 2006 was dat ruim een miljoen kilogram. Bekende koffiemarken als Miko, Java en Rombouts hebben nu minstens één fairtrade-product. Waarom ze dat doen? Steurs: "Die motivatie is soms heel verschillend. Sommigen doen het uit schuldgevoel, anderen vanuit een gemeente overtuiging en velen ook uit commerciële overwegingen: ze zien dat het werkt".



Nieuw in het fairtrade-gamma zijn de katoenproducten: van oorstokjes en ontschminkingswatten over crèmes op basis van katoenolie tot T-shirts, lakens, ondergoed, sokken, handdoeken en badmatten. Op die laatste producten heeft Clarysse zich gestort, een West-Vlaamse producent van badstoffen en keukentextiel. Clarysse werkt met katoen uit Mali en Kameroen. "Zo kunnen wij een product bieden dat anderen niet hebben. En bovendien geloven wij in duurzaam ondernemen", zegt woordvoerder Tom Bonte. "De textielindustrie heeft immers niet altijd een goede naam als het gaat over arbeidsvoorwaarden".

Die keuze legt Clarysse geen windeieren. De fairtrade-producten van de weverij liggen nu ook te koop bij Marks & Spencer in Groot-Brittannië. Of fairtrade een niche blijft? Steurs denkt van niet. "De Britten en de Zwitsers zijn de grootste consumenten van fairtrade-producten ter wereld. Marks & Spencer verkoopt uitsluitend nog koffie en thee van de eerlijke handel. In Zwitserland is 55 procent van de verkochte bananen fairtrade. De Britse warenhuisketen Sainsbury's verkoopt alleen nog eerlijke bananen. Dat zijn geen niches meer, hé".(KS)

Meer informatie: Week van de Fair Trade (www.befair.be)

Bron: Het Nieuwsblad, 05/10/2007

"Ondanks groei blijft fair trade kleine nichemarkt"

Veel supermarkten voeren promotie voor de Week van de Fair Trade, nog tot volgende zaterdag. De verkoop van fair trade-producten stijgt met 25 procent per jaar. Niet slecht, maar dat groeiritme is niet genoeg om uit de marge te raken. "Fair trade is voorlopig niet meer dan een nichemarkt", zegt marktonderzoeker Kristof Mertens van Idea Consult in De Morgen.

Bij supermarktketen Delhaize waren de fair trade-producten vorig jaar goed voor een omzet van 5,7 miljoen euro. Dat is 25 procent meer dan het jaar daarvoor. De groei valt niet stil, want de verkoop steeg in de eerste helft van 2007 met 16 procent tegenover een jaar eerder. De best verkochte artikelen zijn bananen, ananas en koffie, gevolgd door producten als rozen, honing en wijn.

Maar fair trade is, ondanks die puike groei, slechts goed voor een fractie van de totale verkoop. Ter vergelijking: de winkels van Delhaize België draaien samen een jaaromzet van 4,3 miljard euro. "We spreken dus over cijfers na de komma", zegt Kristof Mertens van Idea Consult. De totale omzet van de groothandel in fair trade-producten in 2006 wordt geraamd op 40 miljoen euro. Dat is niet meer dan de omzet van pakweg twee supermarkten.

Mertens: "Dat fair trade in de nichesfeer blijft, is te wijten aan het beperkte productengamma. Enkele producten, zoals de bananen, zijn inmiddels wel al gestegen tot een mooi marktaandeel". De 'eerlijke' banaan van het keurmerk Max Havelaar viert dit jaar zijn tiende verjaardag in België en haalt intussen een marktaandeel van 6 procent. Het keurmerk garandeert een eerlijke prijs voor de bananenboeren, geen kinderarbeid en een milieuvriendelijke aanpak bij de teelt.

Consumenten die fair trade kopen, zijn minder prijsgevoelig dan de doorsneeklant, zo blijkt uit het onderzoek van Idea Consult. Sommige merkfabrikanten, zoals Chocolade Jacques, spelen daarop in door in hun premiumgamma fair trade-varianten te introduceren. "Dat geeft een zekere uitstraling", zegt Mertens. Volgens Idea Consult liggen de prijzen van fair trade heel dicht in de buurt van de prijs van bioproducten, ook al omdat fair trade-producten vaak bio zijn.



In het voedingssegment zijn fair trade-producten doorgaans dan ook duurder dan de merkproducten, behalve voor bananen. "Max Havelaar was vorig jaar goedkoper dan Chiquita", zegt Mertens. Bij de dranken, zoals koffie, is er weinig prijsverschil te merken tussen fair trade en merk. Maar er is natuurlijk wel een aanzienlijk verschil met de goedkope huismerken".

Fair trade-producten werden tot voor enkele jaren vooral verdeeld via de Oxfam Wereldwinkels. Als fair trade een versnelling hoger wil schakelen, zal dat moeten gebeuren via de distributiekanaalen van de grote supermarktketens, zegt Idea Consult. Mertens: "De verkoop via de Wereldwinkels groeit nog, maar minder snel dan via de supermarkten. Via sensibilisering in de supermarkten kan fair trade nieuwe consumenten aantrekken".

Bron: www.vilt.be, 08/10/2007

Belg koopt fair trade steeds vaker in supermarkt

Belgen kopen fairtradeproducten vandaag eerder in de supermarkt dan in een Wereldwinkel of andere gespecialiseerde zaak. Dat blijkt uit een onderzoek van het Fair Trade Centre naar aanleiding van de Week van de Eerlijke Handel. Het Fair Trade Centre spreekt van een ware kentering in vergelijking met twee jaar geleden.

"In 2005 kocht 36 procent van de consumenten die al eens fairtradeproducten koopt, die producten in de supermarkt. Vandaag is dat 54 procent", zegt Steven De Craen van het Fair Trade Centre. Andere verkoopkanalen van fairtradeproducten zijn onder meer de Oxfam Wereldwinkels en Biowinkels.

Uit het onderzoek blijkt dat vooral Walen en Brusselaars voor hun fairtrade-aankopen naar de supermarkt trekken. Vlamingen kopen hun fairtradeproducten nog altijd meer in Wereldwinkels. Het concept van de eerlijke handel wint ook aan bekendheid. "Vandaag weet 85 procent van de verbruikers die binnen het gezin verantwoordelijk zijn voor de aankopen waar fair trade voor staat. Twee jaar geleden was dat nog maar 66 procent", zegt De Craen. Dat is volgens het onderzoek vooral te danken aan de Wereldwinkels en de aandacht voor eerlijke handel in de media.

Belgen kopen de fairtradeproducten vooral voor hun "goede kwaliteit" en "omdat het voor een goede zaak is". De populairste producten zijn koffie, vruchten, chocolade en wijn. Struikelblokken bij de aankoop blijven vooral de "hogere prijs" en de "beperkte beschikbaarheid voor het grote publiek" van de producten. Het onderzoek concludeert dan ook dat de Belgische consument graag wat meer fairtradeproducten in de supermarkt wil zien liggen.

Bron: www.vilt.be, 09/10/2007

Jonge boer oogst succes met consumentenparticipatie

De Amerikaanse boer John Peterson, een pionier van actieve consumentenparticipatie, kwam zijn jonge Leuvense collega Tom Troonbeeckx een duwtje in de rug geven. Peterson toert door Europa met The Real Dirt on Farmer John, een documentaire over deze onorthodoxe boerenzoon.

We staan in Heverlee tussen de kersenboomgaard waarmee het voor Tom Troonbeeckx allemaal begonnen is en een rijkelijk van groenten voorziene akker. Ook van de partij zijn een dozijn 'deelnemers', mensen die wel wat zagen in zijn project en voor ze het goed en wel beseften met de vingers in de aarde stonden om hun groentevoorraad voor de week van het veld te halen.



Community supported agriculture (CSA), ofte landbouw met actieve consumentenparticipatie, heet het model, dat uit de VS komt overgewaaid. Volwassenen betalen vooraf 160 euro en voor die prijs mogen ze het hele jaar door hun eigen groenten oogsten.

"Ik had nooit gedacht dat het zo'n succes zou worden", zegt Tom. "Op de eerste bijeenkomsten daagden zo'n zestig mensen op". Intussen participeren negentig mensen in Het Open Veld, goed voor ruim vijftig gezinnen. Er is zelfs al een wachtlijst. Het avontuur begon nochtans in slechte omstandigheden. "Ik was pas begonnen en daar kwamen die zes droge weken van april. Dat was bibberen, de groenten kwamen tergend traag uit de grond".

Maar dat was ook het moment waarop boer Tom de charme van CSA leerde kennen: "De mensen zaten meer met mij in dan met hun groenten. Sommigen kwamen letterlijk helpen zeulen met gieters". Hun reacties maken hem gelukkig. "Mensen komen mij vertellen hoe lekker ook die lelijk uitzienende wortels zijn. Probeer ik mijn groenten aan winkeliers te slijten, dan krijg ik te horen dat ze net niet mooi genoeg zijn". Mensen doen om uiteenlopende redenen mee. "Omdat ze gezonde groenten willen, de korte keten verkiezen boven de ingewikkelde voedselketen van de supermarkten, omwille van de band met de natuur, de scherpe prijs of het educatieve aspect voor zichzelf en hun kinderen".

Meer informatie: Het Open Veld (<http://leuven.velt.be/website.pl/>)

Bron: De Morgen, 05/10/2007

Bioboer in de kijker: de bio-tuin van Loca Labora

De bio-tuin van Loca Labora is een sociaal tewerkstellingsinitiatief, actief binnen de teelt, verwerking en vermarkting van biologische groenten en kruiden. In de bio-tuin wordt mens- en milieuvriendelijk ondernemen gecombineerd. Mensen die het moeilijk hebben de weg naar de reguliere arbeidsmarkt te vinden doen in de bio-tuin praktijkervaring op én leren werk opnieuw een plaats in hun leven te geven. Lut, coördinator van het project, leidt ons rond.

Als je aankomt bij Loca Labora, verwelkomen de kruiden je met hun heerlijke geuren. Voor de hoeve ligt de kruidentuin van het deelproject "de kruiderie". Lut is trots op de citroenverveine. Van dit kruid kan je een heerlijke naar citoen smakende, rustgevend en "ontkrampende" thee maken. De goudsbloem siert de kruidenweide oranje. Rozemarijn, kerriekruid, bieslook, roomse kamille,...het zijn maar enkele van de ruim 100 soorten kruiden die "de kruiderie" kweekt en verwerkt. Nu de teelt op zijn einde loopt staat de verwerking centraal. De medewerkers maken smaakvolle siropen, kruidenolie met "een vleugje zomer", verzorgingsproducten en tal van andere kruidige bereidingen. De geur van de eerste citroenverveinesiroop die onder leiding van begeleidster Greet wordt aangemaakt doet ons verlangen naar meer!

Verderop in het boerderijgebouw wordt prei gewassen en marktklaar gemaakt. Dat gebeurt door mensen van het deelproject "de bio-boerderij". De medewerkers telen er bio-groenten op 17 hectare. Momenteel staan er 5.5 hectare herfst- en wintergroenten (prei, pastinaak, rode biet en wortels) oogstensklaar. In het bio-boerderijwinkeltje "de Karwij" kunnen klanten genieten van onze eigen kruiden en groenten. Het merendeel van onze groenten vertrekt naar de groothandel, de detailhandel of dient voor de aanmaak van groentepakketten. Onze groenten worden zowel in België als in het buitenland vermarkt, vertelt Lut.

Lut de Boel is als coördinator van de bio-tuin verantwoordelijk voor de kruiderie, de bio-boerderij en de boerderijwinkel. Andere projecten van Loca zijn 't Roodhof en de Landschapswacht. Het Roodhof



is een landelijk verblijfcentrum met hotel, restaurant en cateringdienst. De Landschapswacht is actief binnen ecologisch natuurbeheer, groenaanleg en groenonderhoud.

Lut vertelt me over het reilen en zeilen van het bedrijf. De combinatie bio-landbouw - sociale tewerkstelling vindt ze een goede combinatie. Toch is het ook altijd een zoektocht naar een goed evenwicht. In tijden van doorgedreven schaalvergroting en mechanisatie in de landbouw is het een uitdaging om mensen het jaar rond zinvolle, handmatige arbeid aan te bieden. Voor heel wat mensen biedt de arbeid die wij aanbieden dé opstap naar hun maatschappelijke (re)integratie. Sociale economie en bio-landbouw,een dubbele win!

Een tip voor wie de bio-tuin nog niet kent, ... op 13 en 14 oktober organiseert Loca Labora de overdekte bio-boerenmarkt. Tijdens dit weekend is er een stuntverkoop van biologische groenten, een verkoop van kruiden en kan je tal van nuttige ideetjes opdoen tijdens de diverse workshops. Meer info op www.localabora.be <<http://www.localabora.be/>>

Door Liesbeth Janssens, Vredeseilanden - www.biobrugsmeland.be

Bron: Vredeseilanden, 10/10/2007

Biografie brengt eerbetoon aan tuinder

De Herentalse uitgeverij Rekad heeft het boek 'De eeuwige biotuinder' uitgebracht. Daarin koppelt Rik Dedapper zijn bekende tips voor biologisch tuinieren aan een gedeeltelijke autobiografie. De auteur overleed echter twee maanden voor publicatie.

Rik Dedapper overleed afgelopen zomer, een maand voor zijn 94ste verjaardag, in -Geraardsbergen. De man die bijna een halve eeuw in Geel woonde, schreef ontelbare -artikels en zo'n tiental boeken over biologisch tuinieren. Dat was een passie die hem al als jonge snaak bezighield.

"Het was de bedoeling dat zijn nieuwste boek op zijn 94ste verjaardag in september zou verschijnen, maar helaas overleed Rik een maand voor publicatie", zegt Jomi Hemschoote van uitgeverij Rekad. "Het is dan een postuum eerbetoon aan Rik Dedapper geworden."

Het boek opent met een aantal autobiografische verhalen. In zijn inleiding geeft Rik Dedapper toe dat hij op die veelvuldige verzoeken node inging, omdat 'zoiets ruikt naar eigen lof, al dan niet met een geurtje'. Na die korte terugblik op zijn eigen rijkgepulde leven geeft het werk een aantal belangrijke tips voor de biotuinder.

Warenhuizen mogen dan rekken vrijmaken voor biologisch geteelde groenten en fruit, Rik Dedapper was hen decennia voor met zijn milieuvriendelijke gedachtegoed.

www.hobbytuin.be

Bron: Gazet van Antwerpen, 09/10/2007

Nieuwe Vlaamse regels voor verkooppunten

Het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot vrijstelling van controle voor bepaalde verkooppunten werd op 7 september 2007 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Sinds begin 2005 is het Vlaamse ministerie bijgestaan door het overkoepelde orgaan van de biosector, Bioforum, ermee bezig. Een heel lange administratieve procedure is de reden voor deze late publicatie.



De tekst houdt de volgende regels in:

De marktdeelnemers die voorverpakte bioproducten direct aan de eindconsument verkopen (mits zij deze producten niet produceren, bereiden of opslaan op een plaats die geen uitstaans heeft met het verkooppunt, en mits zij deze producten niet invoeren uit een derde land), worden vrijgesteld van controles uitgevoerd door controleorganismes.

De marktdeelnemer die in aanmerking komt voor de vrijstelling moet zijn activiteiten bekendmaken bij het ministerie. De vrijstelling wordt door het ministerie schriftelijk toegekend aan de marktdeelnemer in kwestie. Voor een marktdeelnemer die bulkproducten direct aan de eindconsument verkoopt, geldt die vrijstelling enkel als de totale aankoopwaarde (exclusief BTW) van de bulkproducten tijdens het vorige kalenderjaar minder dan 5.000 euro bedraagt.

De gelijkwaardige tekst van de Waalse overheid wordt verwacht voor eind december 2007.

Lees hier het besluit in het Belgisch Staatsblad

(http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=nl&caller=summary&pub_date=2007-10-01&numac=2007036621)

Bron: Probila, 08/10/2007

Oproep projecten biologische land- en tuinbouw 2007

Het Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling van de Vlaamse Overheid doet een oproep tot het indienen van projectvoorstellen die ingaan op onderstaande themas die betrekking hebben op een aantal specifieke problemen in de biologische land- en tuinbouw. Concrete oplossingen bieden aan onderstaande praktijknoden moet de biologische land- en tuinbouw in haar positie verstevigen zodat ze een volwaardige plaats kan innemen en zo ten volle kan bijdragen tot de verduurzaming van de landbouw in Vlaanderen.

De oproep is uitsluitend bedoeld voor organisaties zonder commerciele doeleinden. Ook onderzoeksinstituten, hogescholen en universiteiten komen in aanmerking.

De projecten moeten invulling geven aan een van de hieronder omschreven knelpunten waar de biologische land- en tuinbouwsector tegenaan loopt. Samenwerking en/of grondige afstemming met de biologische sector wordt als een pluspunt beoordeeld.

Thema 1: Onderzoek met betrekking tot de knelpunten die de biologische land- en tuinbouwsector ondervindt in het kader van de nieuwe mestwetgeving

In de context van deze oproep wordt gevraagd om het gegeven van de uitscheidingsnormen zoals vermeld in het nieuwe mestdecreet te benaderen met aandacht voor de specifieke eigenheid van de biologische dierlijke productiemethode.

In de nieuwe mestwetgeving werden hogere forfaitaire uitscheidingsnormen vastgelegd, wat in de praktijk vooral bij melkveehouders tot problemen leidt.

Er is bij de veehouders de vraag naar precieze uitscheidingshoeveelheden voor biologisch vee. Men stelt zich de vraag of de rele uitscheidingshoeveelheden van biologische koeien even hoog liggen als de in het nieuwe mestdecreet vastgelegde forfaitaire normen, omdat in de biologische veehouderij gevoederd wordt met trager verteerbaar voer.

De biologische veehouder kan volgens art. 26 van het nieuwe mestdecreet mits het voorleggen van



bewijsstukken aan de Mestbank, voor zijn berekening van de productie van dierlijke mest, gebruik maken van het nutriëntenbalansstelsel. Hiervoor moet de landbouwer bewijsstukken kunnen aanleveren over de rele uitscheidingshoeveelheden van zijn vee zodat de veehouder zijn nutriëntenemissierechten optimaal kan benutten. Onderzoek dat kadert in dit thema zou een indicatie moeten geven over de rele uitscheidingshoeveelheden van vee geproduceerd volgens de biologische productiewijze. In het kader van dit onderzoeksthema kan eveneens gekeken worden naar de ecologische duurzaamheid van biologische veehouderijssystemen.

Thema 2: Vergelijkende economische rendabiliteitsstudie van biologische en gangbare land- en tuinbouwbedrijven met opsplitsing naar verschillende sectoren en/of activiteiten

De biologische productiemethode wordt algemeen aanzien als een trendzetter als het gaat om de ecologische verduurzaming van landbouwtechnieken. En van de belangrijkste drempels voor omschakeling naar de biologische productiemethode is de onzekerheid over de economische pijler in de biologische landbouw.

Onder dit thema wordt de economische rendabiliteit van verschillende bedrijfstypes van biologische en gangbare land- en tuinbouwbedrijven ten opzichte van elkaar onderzocht en vergeleken. Een vergelijkende studie levert een globaal inzicht over de economische rendabiliteit op bedrijfsniveau en per deelsector en / of activiteit en de relevante invloedsfactoren.

Dit moet resulteren in aanbevelingen voor de biosector, de potentiële omschakelaar en het beleid.

De projectaanvragen dienen aangetekend verstuurd te worden in twee losbladige exemplaren. Het aanvraagformulier moet opgesteld worden conform het hierbovenvermelde aanvraagsschema en moet in 2 losbladige exemplaren ingediend worden uiterlijk op 9 november 2007 om 16.00 u op het bureau van de heer Johan Verstrynghe: Vlaamse overheid Departement Landbouw en Visserij Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling t.a.v. J. Verstrynghe, afdelingshoofd Ellipsgebouw, Koning Albert II-laan 35 bus 40 1030 Brussel. Er dient een digitaal exemplaar gestuurd te worden aan brigitte.becu@lv.vlaanderen.be.

De begroting voor het project dient opgemaakt te worden op basis van de geschatte rele kosten. Na afloop van het project zijn deze kosten te bewijzen. De tussenkomst van de overheid is beperkt tot 150.000 euro aan bewijsbare kosten per project kaderend binnen thema 1 en 100.000 euro aan bewijsbare kosten per project kaderend binnen thema 2. De projecten zullen voor maximaal 100 % van de totale projectkost kunnen gesubsidieerd worden, met uitzondering van de overheadkosten die niet worden gesubsidieerd.

De duur van de uitvoeringsperiode is maximaal twee jaar en kan ingaan ten vroegste op 1 januari 2008. De projecten kunnen lopen uiterlijk tot 31 maart 2010. Een jury samengesteld uit ambtenaren van de Vlaamse overheid, aangevuld met externen, zullen de tijdig ingediende projecten beoordelen. Meer informatie: Duurzame Landbouwwontwikkeling Projecten biologische land- en tuinbouw 2007 Ellipsgebouw (6de verdieping) - Koning Albert II-Laan 35, bus 40 - 1030 Brussel Tel. 02 552 78 78 - Fax 02 552 78 71 Kris De Ridder e-mail: brigitte.becu@lv.vlaanderen.be

Bron: Agripress, 08/10/2007

Verkoop alternatieve eieren neemt bovenhand

De gemiddelde Belg kocht in de periode juli 2006 tot juni 2007 bijna twee eitjes meer dan het jaar ervoor. Dit brengt het totaal op 96 eieren per Belg en per jaar. De gemiddelde prijs van een ei bedroeg 14 eurocent. Opmerkelijk is dat alternatieve eieren nu de meest gekochte zijn: bio, scharrel en vrije



uitloop. Kooi-eieren daalden onder de helft van het totaal aantal eieren. Dat blijkt uit GfK-onderzoek in opdracht van VLAM, waarbij de aankopen van 3.000 gezinnen gemonitord worden.

Aankopen van eieren gebeurden voor 89 procent in de supermarkten, vier procent werd rechtstreeks bij de hoeve of producent gekocht. De speciaalzaken en overige algemene voedingszaken namen respectievelijk twee en vijf procent voor hun rekening.

VLAM wijst op de hoge voedingswaarde van eieren. Ze zijn voornamelijk opgebouwd uit eiwitten of proteïnen. "Die zijn noodzakelijk voor de opbouw van onze weefsels en de instandhouding ervan. Bovendien bevat een ei gemiddeld 1,7 gram verzadigde vetten en 4,2 gram onverzadigde vetten. Meer dan de helft dus van het vet in een ei is enkelvoudig of meervoudig onverzadigd. Deze vetten helpen het risico op hart- en vaatziekten verkleinen", aldus persverantwoordelijke Annelies Vermandel.

Bron: www.vilt.be, 11/10/2007

de Biokalender

de volledige Biokalender vindt u op:

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/agenda_consu.aspx?siteID=1



INTERNATIONAAL

Alg - Meer zekerheid bij bio-certificering

Hoe kan een pro-actief risicomanagement pogingen tot fraude herkennen en voorkómen? Hoe gaan handelaren, keurmerkhouders, certificeringsorganisaties en autoriteiten om met fraude in de bio-sector? Dat waren de centrale gespreksthemas onder 60 deskundigen tijdens de eerste Europese fraudeworkshop. Deze werd op 2 en 3 oktober gehouden op het onderzoeksinstituut voor biologische landbouw (FiBL) in het Zwitserse Frick.

De markt voor bio-producten groeit snel in Europa, Noord-Amerika en Azi. De handelsstromen worden internationaler en er doet zich een tekort voor aan diverse producten en grondstoffen. Dit leidt tot een situatie waarbij degenen die de biologische eisen niet serieus nemen ernstig verleid worden om de lucratieve markt op te gaan. Communicatie essentieelDe biologische markt kan fraude nooit volledig uitsluiten. Iedere ontdekking van een fraudegeval draagt echter bij aan de verbetering van de bio-certificering omdat het kwaliteitsborgsysteem zich kan aanpassen. De sleutel tot succes is communicatie tussen de diverse inspectie- en certificeringsorganisaties, handelsondernemingen, keurmerkhouders en autoriteiten. Vooral een multidisciplinaire benadering en brede participatie van betrokkenen blijkt van grote waarde voor de analyse van een fraudezaak, stelt Bo van Elzakker van Agro Eco, n van de organisaties die de internationale workshop had genitieerd. Reeks onderwerpenDe deelnemers bediscussieerden maatregelen zoals bedrijfsspecifieke kwaliteitsmanagementsystemen voor handelaren en importeurs. Voor de certificeringsorganisaties en autoriteiten waren hoofdonderwerpen de mogelijkheden van residu-analyse, kruiscontroles, elektronische certificaten, een internationaal waarschuwingssysteem en een toenemende orintatie op risicos in het gehele systeem van toezicht. Code of Good PracticeAan de workshop namen delegaties deel uit Groot Brittanni, België, Luxemburg, Nederland, Denemarken, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Itali, Spanje, de Verenigde Staten en China. De resultaten van de workshop, waaronder een Code of Good Practice voor certificeringsinstanties en de handel, zullen tijdens de BioFach in februari 2008 worden gepresenteerd.

Bron: Skal, Agripress, 08/10//2007

NL - Omzet biologisch stijgt bijna twee keer zo snel als totale markt

Bio-Monitor halfjaarcijfers 1e helft 2007 tonen groeicijfers in alle verkoopkanalen

De consumentenbestedingen voor biologische voedingsmiddelen zijn in de eerste helft van 2007 gestegen met 15,5% tot € 258,1 miljoen. De totale omzet op de voedingsmiddelenmarkt steeg in deze periode met 8,5% naar € 13,0 miljard. Hiermee stijgt de verkoop van biologische producten bijna twee keer zo hard als de totale markt. Het marktaandeel voor biologische producten nam toe tot 2% (2006: 1,9%). Bij de versproducten bedraagt het marktaandeel nu 3%.

Over hele linie groei

De groei van de bestedingen heeft plaatsgevonden binnen alle verkoopkanalen. Een zeer sterke procentuele stijging vond plaats bij relatief nieuwe verkoopkanalen zoals discounters (+ 40%), de cateringsector (+ 21%) en overige verkoopkanalen (webwinkels, huisverkoop, boerenmarkten: + 21%). De grootste verkoopkanalen vertoonden een solide groei: de supermarkten + 15%, de speciaalzaken + 12%. Deze twee kanalen zorgen samen voor 86% van de totale bestedingen.

Eieren, brood en dagverse zuivel in de lift

De biologische eieren deden het erg goed in de eerste helft van 2007: de omzet steeg met 30%. Het marktaandeel van biologische eieren steeg tot 5,1 %. Daarmee is het biologische ei, in verhouding tot



gangbaar, het populairste biologische product. Dagverse biologische zuivel (excl. kaas en boter) en brood deden het ook goed bij de consument, met een omzetsijging van respectievelijk 30% en 31%. De omzet van biologische AGF (aardappelen, groente, fruit) steeg met 9%. Bij het biologisch vlees steeg de omzet met 10,8%. Over de hele linie steeg tevens het marktaandeel. Alleen bij de verse AGF is het marktaandeel iets gedaald; dit komt doordat de omzet van gangbare AGF nog sterker steeg.

Nieuwe aanmeldingen

Het aantal biologische bedrijven en omschakelaars steeg licht, met 13 bedrijven, dankzij een behoorlijk aantal nieuwe aanmeldingen. Het biologisch areaal groeide nog niet mee, omdat bedrijven in omschakeling niet meegeteld worden. Ondanks de stijgende bestedingen aan biologische voeding daalde het areaal biologische landbouw tussen 1 januari en 1 juli 2007 met 1,5 % tot 47.674 hectare. Daarmee bedraagt het aandeel biologisch landbouwareaal nu 2,4%. In 2006 bedroeg dit nog 2,5%. De Nederlandse overheid heeft sinds 2000 de doelstelling om 10% biologisch landbouwareaal te bereiken in 2010.

Bron: Biologica, 09/10//2007

NL - 'Hele keten moet meebetalen aan omschakeling naar biologisch'

Om het aanbod aan biologische melk en akkerbouwproducten weer op peil te krijgen zou de hele keten moeten meebetalen aan de omschakeling. Daarmee kunnen we het risico en de kosten voor omschakeling over de hele keten verdelen. Daarvoor pleit Martin Wiersema, voorzitter van de Vakgroep Biologische Landbouw LTO/Biologica en biologisch melkveehouder in de provincie Groningen.

Er is nu een tekort aan biologische producten. Je zou verwachten dat de vragende markt leidt tot een hogere meerprijs voor biologische melk en akkerbouwproducten. Maar dat gebeurt nog niet.

"Er is een tekort aan melk, zowel gangbaar als biologisch," vertelt Wiersema. "De gangbare boeren profiteren van de vragende markt. Ze ontvangen momenteel goede prijzen. De prijs voor biologische producten stijgt mee, maar de meerprijs voor bio doet dat nog onvoldoende. We hebben die hogere meerprijs nodig om onze ambities zoals op het terrein van dierenwelzijn te realiseren. Met een betere prijs kunnen we blijven innoveren".

"Zolang de gangbare melkprijs goed is, zullen er te weinig omschakelaars bijkomen. Hetzelfde is in de akkerbouw aan de hand," constateert Wiersema. "Er zijn maatregelen nodig om de biologische productie aantrekkelijker te maken. Op de eerste plaats moet de meerprijs gebaseerd op een echte kostprijsberekening voor biologische producten omhoog. Daarnaast pleit ik er voor dat de hele keten – van boer tot en met supermarkt – moet meebetalen aan de omschakeling. Daarmee kunnen we het risico en de kosten voor omschakeling over de hele keten verdelen", aldus Wiersema.

Bron: Bio-update Biologica, 10/2007

NL - CBL wil tijdelijk 0% BTW op biologische producten

Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL), de koepelorganisatie van supermarkten, is blij dat steeds meer consumenten biologische producten weten te vinden en te waarderen in de supermarkt. De omzetten in biologisch zijn in de eerste helft van 2007 met 15% gestegen. Dit blijkt uit de op 9 oktober gepubliceerde Biomonitor van de Task Force Marktonwikkeling Biologisch.

Supermarkten hebben de markt voor biologisch de afgelopen jaren opengetrokken en biologisch bereikbaar gemaakt voor alle consumenten, meent het CBL. Om de consument nog verder te stimuleren het winkelwagentje met duurzame producten te vullen, pleit het CBL ervoor om de BTW



op biologische producten tijdelijk op 0% te stellen. Het CBL roept de politiek op om dit zo spoedig mogelijk te realiseren.

Bron: CBL, 10/10/2007

NL - Zeeuwse zorginstellingen gaan door met biologische warme maaltijd

Drie Zeeuwse zorginstellingen hebben in samenwerking met de Zeeuwse Milieufederatie (ZMF), Provincie Zeeland en diepvriesgroenteproducent Oerlemans Foods in 2006 en 2007 ervaring opgedaan met biologische warme maaltijden in de ouderenzorg. Dit viel goed in de smaak. Het eten heeft weer de kleur en de smaak van vroeger. De zorginstellingen willen nu een doorstart maken. De inzet is om in 2008 zoveel mogelijk maaltijden te serveren met biologische streekgroenten uit de streek.

De drie instellingen, Ter Reede uit Vlissingen, Zorggroep Ter Weel uit Goes en St. Curamus uit Hulst, gaan met elkaar te verkennen op welke wijze een doorstart met biologische maaltijden mogelijk is. Dit doen zij samen met Zeeuwse biologische boeren en een regionale groentensnijderij.

Breed assortiment via groothandels niet mogelijk

Hoewel het totale Europese aanbod aan biologische producten enorm is bleek het assortiment dat geschikt is voor instellingen vrij beperkt. Veel biologische producten bleken alleen in retailverpakking te verkrijgen in plaats van de voor de instelling benodigde grootverpakking. De groothandels, die van oudsher de instellingkeukens bevoorraden waren niet in staat een breed assortiment aan biologische producten (in grootverpakking) aan te leveren. Dat had alles te maken met volume.

Streekproduct aangevuld met diepvries

Voor het vervolg van het project kiezen de instellingen om de groenten en aardappelen direct te betrekken van de biologische boeren uit de streek aangevuld met biologische diepvriesgroenten waar nodig. Zo is een win-win situatie ontstaan. Zorginstellingen die goedkope gezonde, verse en smakelijke maaltijden kunnen koken en boeren die voor hun product zonder tussenkomst van de tussenhandel een eerlijke prijs ontvangen.

Budgetneutraal werken

Het budgetneutraal werken is in de pilotfase niet geheel gelukt; de geserveerde maaltijden waren ca. 30-35% duurder dan gebruikelijk. Vooral het biologisch vlees zorgde voor een flinke hap uit het budget. Voor het vervolgtraject is nu gekozen voor groenten en aardappelen uit de regio. Daarnaast wordt momenteel het cateringsconcept onder de loep genomen om te verkennen wat de mogelijkheden zijn om de besteltijd te verkorten. Dit heeft als voordeel dat het menu afgestemd kan worden op wat op dat moment goedkoop is. Alle maatregelen tezamen dienen te leiden tot een budgettair neutrale introductie van biologische maaltijden. Het vertrouwen dat dit gaat lukken is groot bij alle partijen.

De Zeeuwse zorginstellingen hopen dat meer instellingen en bedrijven in Zeeland en daarbuiten hun smakelijk voorbeeld volgen. De opgedane ervaringen zijn door ieder na te lezen in het eindrapport op de site van de ZMF.

Bron: AgriHolland, 08/10/2007

NL/B - Bodemleven en plaagbeheersing in de kas

Jaarlijks komen biologische glastuinders en bodemdeskundigen bijeen om kennis, onderzoeksresultaten en ervaringen uit te wisselen. Dit jaar in Vlaanderen, stonden bodemleven



beheersing van bodemplagen centraal; welke rol speelt het bodemleven in ziektevering en welke gerichte maatregelen kunnen telers nemen om gewasschade door bodempathogenen te voorkomen.

Zowel uit onderzoeken als uit ervaringen blijkt dat grondstomen naast schimmels en aaltjes ook de rest van het bodemleven doodt en daarmee de natuurlijke afweer reduceert. Ziekteveringstesten tonen aan dat fusarium (modelschimmel voor ziektevering) in gesteriliseerde grond meer uitval van planten geeft dan in onbehandelde bodem dat bezet is met bodemorganismen. Mede om deze reden zoeken glastuinders naar andere middelen om schade te beperken. Behalve het verbreden van de vruchtwisseling met tussengewassen van andere plantenfamilies worden alternatieve methoden zoals biofumigatie en anaërobe grondontsmettingsmethoden meer uitgetoet. Daarnaast kunnen antagonistische schimmels zoals Trichoderma aantastingen door pythium of fusarium beperken. Ziektevering is vooral gebaseerd op concurrentie tussen organismen en verdringing van de boosdoeners. Het verzorgen van het bodemleven door jaarlijks aanvoer van goede compost werkt ook mee aan het verhogen van de weerbaarheid.

Voor het nemen van de juiste maatregelen is het noodzakelijk meer inzicht te krijgen in de aanwezigheid van pathogenen en algehele bodemleven verdeeld in meerdere groepen. Sjoerd Smits van HortiNova gaf een toelichting op de onderzoeksanalyses van bodemleven die gebruikt kunnen worden. Voor de tuinder zijn dit veelal vereenvoudigde methoden om de bodemlevenanalyses betaalbaar te houden.

Onderstammen Omdat knobbelaaltjes een lastig probleem vormt, worden bij tomaten en komkommer onderstammen gezocht die tolerantie of resistentie hiertegen vertonen. Proefcentrum Kruishoutem toonde de eerste resultaten van tomatenonderstammenproef. In opbrengst kwam Maxifort dit jaar het best te voorschijn, maar ook enkele onderstammen onder nummer behaalden acceptabele opbrengsten. Testen op tolerantie tegen aaltjes was niet mogelijk omdat er weinig aaltjes voorkomen in de proefkas. Later dit jaar volgen de resultaten van de planten die op een praktijkbedrijf staan waar relatief veel aaltjes voorkomen.

Jan Janse van WUR Glastuinbouw heeft afgelopen jaar meerdere komkommer onderstammen onderzocht op gevoeligheid van aaltjes. In zowel de eerste en tweede ronde gaf Harry goede resultaten qua productie. Wel bleek bij de wortelbeoordeling dat de aanwezige aaltjes zich sterk vermenigvuldigen op de wortels. Het positieve effect op de productie hangt waarschijnlijk samen met het sterk ontwikkelde wortelstelsel. De meest perspectievolle onderstammen worden ook op praktijkbedrijven beoordeeld.

Bron: Biokennis, 10/10/2007

NL - Wageningen klaar voor veldproef met ggo-aardappel

De Nederlandse universiteit van Wageningen wil een veldproef uitvoeren met genetisch gemanipuleerde aard-appelen die resistent zijn tegen phytophthora. De aardappelplaag is een jaarlijks weerkerend fenomeen bij akkerbouwers en kan aanzienlijke gewasschade aanrichten. "Het bijzondere is dat de aardappelen alleen genen uit andere aardappelsoorten be-vatten en dus geen soortvreemde genen ingebouwd", zegt onderzoeker Bert Lotz.

"Alleen tijdens het onderzoek worden tij-delijk merkers ingebouwd om snel te kunnen bepalen of de aard-appelen de gewenste resistentie hebben. Maar wanneer de aardappelen op de markt komen zijn alleen aardappelgenen ingebouwd", aldus Lotz. Volgens het Nederlandse ministerie van VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) zijn de risico's voor het milieu verwaarloosbaar klein. Daar-om heeft het ministerie een ontwerpvergunning opgesteld waar-voor tot en met 18 november een inspraakprocedure loopt.



"Het onderzoek maakt deel uit van een groter project", zegt Lotz. "We hopen binnen acht jaar een praktijkrijpe aardappel te hebben die resistent is tegen phytophthora. Daar kunnen de veredelingsbedrijven dan mee aan de slag. De aardappelen krijgen meer-dere resistentiegenen omdat een enkelvoudige resistentie snel doorbroken wordt. Het door-breken van meerdere resistentiegenen tegelijkertijd is een stuk lastiger. Door-dat de resistenties in een ras ook nog van jaar tot jaar afgewisseld gaan worden, maken we het de aardappelziekte helemaal moeilijk om de resistentie te doorbreken".

"Het inbouwen van multiresi-stentie via gewone kruising kan wel dertig jaar duren", aldus Lotz. "Met gewone kruisingen krijgt de aardappel ook ongewenste eigen-schappen mee van de wilde soorten. Dat voorkom je bij genetische modificatie". Lotz vindt het project van groot belang. "Het Nederlandse landbouwministerie staat vierkant achter het project. Het grootste deel van de pesticiden wordt vandaag ge-bruikt voor de bestrijding van phytophthora. Dat betekent veel kosten voor de teler en een zware belasting voor het milieu. Het is dus van belang zo'n ziekte onder de duim te houden".

Bron: Agrarisch Dagblad, 09/10/2007

NL - Lidl start biologische groenteweek

Supermarktketen Lidl heeft deze week een brede biologische actieweek rondom groente en fruit.

De keten heeft elf producten tegen een scherpe prijs in de aanbieding gedaan. Het gaat om producten als tomaten (3,78 per kilo), of rode paprika (1,15 per stuk). De prijzen zijn scherp in vergelijking met andere supermarkten.

De strategie van scherpe biologische prijzen hanteert de keten al langer, stelt Taskforce stimulering biologische landbouw. De keten is er succesvol mee, stelt een woordvoerder. Lidl heeft een wisselend biologisch assortiment, afhankelijk van het aanbod.

Leverancier is New Organic World in Veghel. Het assortiment is overwegend Nederlands en ligt onder de naam Bioness op de schappen. Lidl haakt daarmee aan bij de landelijke najaarscampagne voor biologisch Proef de Aandacht.

Bron: AgriPress, 09/10/2007

NL - Warmonderhof Boomgaard beste groen leerbedrijf 2007

Boomgaard Warmonderhof te Dronten is bij Aequor gekozen tot het beste groen leerbedrijf van 2007. Warmonderhof Boomgaard bestaat uit circa 30 hectare biologisch dynamisch geteeld fruit; vooral appels maar ook peren, bessen, bramen en ander kleinfruit. Inmiddels zijn er ook veel andere activiteiten op het bedrijf, maar het opleiden van studenten van de Warmonderhof BD opleiding is wel het belangrijkste.

Het bedrijf neemt jaarlijks een groot aantal studenten op en begeleidt ze zorgvuldig tot enthousiaste fruitteeltmedewerkers en ook tot zelfstandige ondernemers. Door de motiverende begeleiding zijn er hier vanuit al een aantal nieuwe (BD) fruitteeltbedrijven ontstaan.

De landelijke jury heeft de rapporten van de zes sectorale winnaars bestudeerd en na zorgvuldige afweging een keuze bepaald. Na het winnende bedrijf 2006, de firma K. van Donkersgoed & Zn een modern loonbedrijf, is het in 2007 wederom de beurt aan de sector Plantenteelt. Boomgaard



Warmonderhof zal namens Aequor worden voorgedragen bij Colo voor de landelijke verkiezing Beste Leerbedrijf van Nederland. Dit neemt niet weg dat de verkiezing ook dit jaar weer zes winnaars naar voren heeft gebracht.

Boomgaard Warmonderhof werd gekozen uit 18 kandidaten. De sectorale jury had het bedrijf al gekozen tot de beste in de sector Plantenteelt. De andere sectorale winnaars waren:

- Bloembinderij Tjarda te Dronrijp (Bloemen- en Tuincentrumbranche)
- Speelboerderij Elsenhove te Amstelveen (Dierverzorging)
- Hoveniersbedrijf Andre Vonk VOF te Rotterdam (Groene Ruimte)
- Regiopolitie Haaglanden, Bureau Levende Have te Den Haag (Veehouderij)
- Brouwerij Koningshoeve te Berkel Enschoot (Voedingsindustrie).

Bron: AgriHolland, 12/10/2007

NL - Biologisch vlees als 'lekker' positioneren is lastig

Biologisch vlees positioneren als 'natuurlijk origine' is mogelijk door een extra groene kleurstelling in de winkel. De positionering als 'lekker' is lastig. Dat blijkt uit een onderzoek van Wageningen UR naar marketingcommunicatie met de boodschappen en bijbehorende beelden 'natuurlijk origine' en 'lekker'.

Uit eerder onderzoek kwam al naar voren dat gerichte marketingcommunicatie op de winkelvloer biologische vleesproducten aantrekkelijker maken en de omzet verhogen bij de groep consumenten die slechts heel af en toe biologische producten koopt, de zogenoemde light users.

Effect 'lekker' gering

Uit dit onderzoek komt naar voren dat gerichte marketing voor 'natuurlijk origine' het beeld versterkt dat burgers van biologisch hebben. Communicatie rondom het thema 'lekker' – ofwel 'genieten' – heeft echter geen effect op de consumenten. Dit is opmerkelijk omdat de verwachting dat de smaak beter is wel een belangrijke reden is waarom consumenten biologische producten kopen.

Meer onderzoek is gewenst naar hoe je ervoor kunt zorgen dat light en heavy users (mensen die regelmatig biologisch kopen) biologisch vers vlees gaan associëren met 'lekker'. Het gaat er dan met name om dat productkenmerken als geur, kleur of een vetrandje, geassocieerd wordt met lekker. Daarnaast is de vraag hoe je dat in communicatie en beelden kunt laten zien. Hier gaat het vervolgonderzoek 'Lekker makkelijk' op in, dat in 2007 wordt verricht.

Gemak

Een andere vraag waar dit vervolgonderzoek op in gaat is in hoeverre en op welke wijze biologische producten kunnen worden verkocht als gemakproducten en of kopers van biologische producten überhaupt zijn geïnteresseerd in gemakproducten. Het gaat er dus om of 'makkelijk' (of convenience) te combineren is met de huidige beleving van biologisch (in het bijzonder 'van natuurlijke origine').

Vleeskeuze

Tenslotte geeft het onderzoek meer inzicht in de achtergronden van vleeskeuze bij consumenten. Sommige consumenten kopen regelmatig (minstens één keer per week) een biologisch product maar kopen niet of nauwelijks biologisch vlees, terwijl anderen wel regelmatig biologisch vlees kopen. Wat beweegt beide groepen om te handelen zoals ze handelen en hoe kunnen ze beïnvloed worden vaker het gangbare vlees te vervangen voor biologisch vlees?



De resultaten van het onderzoek worden eind 2007 verwacht.

Bron: Biokennis, geknipt uit AgriHolland, 11/10/2007

FR - First national congress on organic agriculture in Paris

With 1.8 % of the land being cultivated and 2 % of agriculturists working according to organic standards, organic agriculture gets more and more important in France. This was the reason to initiate the first national congress in Paris this month. The workgroup on organic agriculture aims at reaching 6 % of all land being organic in 2012 and 20 % in 2020, reports Greenplanet.

However, according to experts of the sector, some problems have to be solved first. Too much money would go into supporting intensive cultivation, and the risks were higher for organic agriculturists because of the lack of chemicals. Elisabeth Mercier of Agence Bio, which organized the congress together with the Ministry, said to "Le Monde" that at this point of time, to answer the growing demand from consumers, France had to import organic products from abroad.

Not enough financial help for those converting to organic agriculture was available yet and the lack of financial security discouraged agriculturists, stated Etienne Gagneron from FNSEA (the most important syndicate of French agriculture).

www.greenplanet.net

Bron: www.organic-market.info, 12/10/2007

FR - Frankrijk wil bioareaal verdubbelen

De Franse minister van Landbouw, Barnier, wil het areaal biologische landbouw in Frankrijk de komende vijf jaar verdubbelen.

Hij heeft dan ook beloofd hiervoor flink in de buidel te tasten. Barnier heeft aangegeven de uitgaven voor onderzoek op het gebied van biologische landbouw te willen verdubbelen.

Ook de organisaties voor biologische landbouw en voedingsproducten krijgen 3 miljoen per jaar. Boeren die willen overstappen zullen, waar mogelijk, steun krijgen. Op dit moment importeert Frankrijk, net als Nederland, een groot deel van het biologisch voedsel.

De doelstelling van de Nederlands overheid op het gebied van biologische landbouw is al enkele jaren: 10 procent biologisch areaal in 2010. Op dit moment is het percentage 2,5 procent. In november wordt de nieuwe landbouwnota, met nieuwe doelstellingen, verwacht.

Bron: Agripress, 09/10/2007

U.K. - Local overtakes organic and fairtrade as 'ethical' priority

British shoppers are much more likely to select locally sourced products than organic or fair trade according to new retail research, reports The Grocer.

A survey of 5,000 shoppers carried out by IGD and Nielsen found that 57% actively tried to buy



locally sourced food (up 19% since February). In comparison 33% of shoppers actively tried to buy fair trade (up 14%) and 17% opted for organic (up 6%).

Senior consumer analyst at IGD, Geraldine Padbury, told The Grocer: "The appeal of local products is higher than any other ethical alternative and these are gaining popularity. Consumers are responding in a positive way to many of them."

The number of shoppers actively choosing minimally packaged or non-packed products jumped from 22% to 55%, making it the second most popular 'ethical' choice of the consumers polled by IGD.

Bron: www.naturalproductsonline.co.uk, 05/10/2007

U.K. - Verliest Brits biologisch product van ver label?

Biologische producten die van ver worden gehaald en in Groot-Brittannië worden verkocht, verliezen binnenkort waarschijnlijk het predikaat biologisch op de verpakking. In Groot-Brittannië is een hevige discussie losgebarsten over de vraag of biologische voeding wel is te verenigen met vervuילend vervoer. Ongeveer eenderde van de biologische producten in Britse winkels is afkomstig uit het buitenland. Dat is niet per se een ver buitenland, want het tekort aan biologische melk wordt bijvoorbeeld aangevuld met Nederlandse melk en biologisch varkensvlees komt veelal uit Denemarken.

Het Britse keuringsinstituut voor biologische voeding overweegt nu biologische voeding uit verre oorden het etiket 'biologisch' af te pakken. De discussie laaide onlangs weer op na de publicatie van een rapport van Britse voedingswetenschappers. Zij stellen dat lokaal geproduceerd gangbaar voedsel vaak groener is dan biologische voeding, zeker als die van ver komt. Uit berekeningen van de twee wetenschappers blijkt dat de files en milieuvervuiling tien maal kleiner zouden worden als alle voeding binnen een straal van twintig kilometer wordt geproduceerd, verwerkt en verkocht.

Bron: www.biofoodonline.nl, 12/10/2007

NO - Norway goes organic

The Norwegian consumption of wine is increasing, according to Oslo's branch of the Italian National Institute for Foreign Commerce. The sales of organic wine have seen an increase of 61 % in the first six month of 2007 compared with the same period in 2006. The quantity is still modest – about 112,000 litres were sold. However, it is predicted that the growth will continue. The share of organic wines imported from Italy has increased by 25 % in the same period, reports Suole e Salute.

Bastoe Prison, which is located on the island of the same name south of Oslo, goes organic. It heats with wood-waste, operates a strict recycling policy and is almost self-sufficient with its food. Solar panels were installed with the assistance of the prisoners and already help to reduce energy needs by about 70 % in one building. More solar panels are planned for the near future, reports the New Zealand Herald.

Pesticides are banned in this prison as well. All the potatoes, beans, grains and berries grown in the prison garden are fully organic. The inmates also look after 200 chicken, 40 sheep and 20 cows to add protein to their diet. What is not used in their own kitchen, is sold to other jails. It is considered to be the world's first ecological prison and receives grants from environmental groups.

www.suoloesalute.it, <http://www.nzherald.co.nz>



Bron: www.organic-market.info, 05/10/2007

BG - Organics are growth market in Bulgaria

Numerous articles and news items released during the last months confirm that organic farming and food in Bulgaria is increasingly gaining public attention in the country and abroad. Organic agriculture was introduced to Bulgaria in 1990, when agricultural land was put into small plots and distributed among the population after the fall of the communism.

The EU as well as the government of Bulgaria encourage the transition to organic farming and subsidise organic farmers and food producers. Precisely it is since 2006, when SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) got introduced in Bulgaria in preparation of accession of the country to the European Union, that farmers receive financial support during the three-year conversion period to organic farming.

Most organic farms in Bulgaria are very small and run less than one hectare. They often rely on investments from and supply contracts with foreign companies. Currently, 90 % of all Bulgarian organic food is exported to wealthier EU member states. The country's crops include fruits (apples, peaches, cherries, strawberries, raspberries, plums, and grapes for wine-making), nuts (walnuts and almonds), herbs and spices (dill, peppermint, lavender and many others) as well as essential oils, tobacco, and vegetables. Cows, sheep and goats are kept for the production of milk, yoghurt and cheese. Lamb and calf meat is available as well as organic jam and honey. In addition, large areas of wild land have been certified as organic to collect wild fruits, herbs and mushrooms. It is assumed that currently about 60 % of raw materials come from wild collection. Organic rose oil, tobacco, wine and fruit growing are assumed to be of the highest potential for the country. Organic aquaculture seems also promising due to favourable natural conditions.

According to the Ministry of Agriculture, nine manufacturers are currently certified organic and provide dried and frozen herbs, spices, seeds, (wild) fruits, vegetables, honey and rose oil. Examples for processing companies which maintain an internet website are:

- IRA-EKO Ltd. (<http://www.ira-eko.com>), dried herbs, spices, seeds, and roots
- Biostart Ltd. (<http://biostart.cbivel.org/>) herbs, spices, fruits, vegetables
- Ecomaat Ltd. (<http://www.ecomaat.com/>), essential oil and cosmetics
- Cooperative Bio-Bulgaria (<http://www.biobulgaria.hit.bg/>), essential oils, herbs and fruits, dairy products, meat, and honey
- Balkan Bioherb (<http://www.euroherb.nl/uk/BULGARIA.asp>), herbs and spices – in cooperation with the Dutch company Euroherb

The ministry announced to support organic farming and food processing with around EUR 12.6 million in 2007 in order to boost the domestic market and gain market shares of the European market. Till 2013, 8 % of agricultural land in Bulgaria shall be farmed organically (in 2005, it were about 0.3 %) and 3 % of the food products sold there shall be organic according to the strategic goals of the National Plan. In addition, legislation, education and research, and certification in the field of organic farming shall be improved within the next years. The Bulgarian law on genetically modified organisms (GMO) is already highly restrictive which favours organic farming and prevents conflicts between organic and non-organic farmers.

Bron: www.organic-market.info, 08/10/2007

TR - First organic vegan restaurant in Turkey

Life Co's Saf Restaurant has just opened its third branch in Turkey. Located in Kuruçesme, the outlet offers a variety of organic snacks, salads and drinks. Shakes and fresh juices are also available. The



company's wraps are served with international spices like Thai, Italian Tofu or Mexican, or in traditional Turkish style. Salads are offered as well as deserts. Life Co's Saf is the first to sell non-dairy organic ice cream in Turkey.

But the company offers more than healthy food at the restaurant - it will shortly start a delivery service to areas nearby and take orders for parties and gatherings. Natural health products and cosmetics are sold as well. Kuruçesme's Saf Organic Juice Bar & Takeaway is the first organic, vegan food company in Turkey.

<http://www.turkishdailynews.com.tr>

Bron: [/www.organic-market.info](http://www.organic-market.info), 06/10/2007

U.S.A. - Harris Poll: Organic Food Safer, Healthier and More Expensive

Only 7 percent of all adults buy organic food all or most of the time.

Survey results released Monday shows organic food is seen by most people as safer, better for the environment and healthier, but more expensive.

The Harris Interactive poll of 2,392 adults, surveyed online Sept. 11-18, indicates the number of people buying organic food regularly are still a small minority, but a growing one, and most of them overwhelmingly believe organic food tastes better and is worth the extra cost.

"The many people, who have positive attitudes to organic food, suggest that the increase in consumption of organic food is likely to continue and, in a few years time, could account for a much larger share of the food market," said Harris Interactive in a statement.

Still, the survey found that just seven percent of all adults report buying organic food "all or most of the time." A further 31 percent say they buy it occasionally.

Segments of the population more likely to buy organic foods regularly included college graduates (11 percent), Liberals (11 percent), Westerners (10 percent), Echo Boomers (those aged 18-30; 10 percent), and Gen Xers (those aged 31-42; 9 percent), according to the survey.

Those who buy organics (including those who only buy it occasionally and rarely) report that their organic purchases are much more likely to have increased (32 percent) than to have decreased (5 percent). That's evidence organic food consumption has been rising, Harris Interactive said.

The very large majorities of the public believe that organic food is safer for the environment (79 percent) and healthier (76 percent). Almost all frequent organic food buyers believe this (92 percent and 98 percent respectively), the survey said.

Most (86 percent) frequent organic food buyers also think it tastes better, but only 39 percent of all adults think this way. Almost everyone (95 percent of the public, including 88 percent of frequent organic food buyers) believes organic food is more expensive.

About a third (36 percent) of the public, including almost all (91 percent) frequent organic food buyers, believes that "organic food is much better for you" and that "the extra expense is worth it to have better food." A smaller 29 percent of the public believe it is "a waste of money as it is no better for you than conventional foods." Fully 36 percent are not sure.

Because the survey is based on a sample of those who agreed to participate in the survey, Harris



Interactive said no estimates of theoretical sampling error can be calculated. It said using the words "margin or error" was misleading given the "multiple sources of error which are most often not possible to quantify or estimate."

Bron: www.organicconsumers.org, 08/10/2007

U.S.A. - Budweiser-bier wordt in de VS gebrouwen met genetisch gemanipuleerde rijst

Brussel, 8 oktober 2007: in een brouwerij in Arkansas (VS), waar Anheuser-Busch (1) ondermeer haar Budweiser brouwt, werd experimenteel genetisch gemanipuleerde rijst gevonden. Een onafhankelijk laboratorium deed de analyses in opdracht van Greenpeace. In 3 op de 4 stalen werd de genetisch gemanipuleerde rijst Bayer LL601 aangetroffen (2).

De genetisch gemanipuleerde rijst is een van de drie variëteiten die in 2006 in de rijstvoorraden in de Verenigde Staten werd teruggevonden en toen een groot besmettingsschandaal veroorzaakte. Maar liefst 30% van de rijstvoorraad in de VS is ondertussen besmet. De export van Amerikaanse rijst heeft daardoor een flinke deuk gekregen. De internationale markten, die geen genetisch gemanipuleerde rijst toelaten, hebben de deuren voor Amerikaanse rijst gesloten (3).

"Anheuser-Busch moet zo snel mogelijk officieel meedelen tot op welk niveau de rijst gebruikt voor haar Budweiser-bier besmet is. Daarnaast moet er ook dringend duidelijkheid komen over de maatregelen die moeten voorkomen dat het bier wordt geëxporteerd," voegt Natacha Adam, campagneverantwoordelijke duurzame landbouw bij Greenpeace, toe.

Anheuser-Busch heeft aan Greenpeace bevestigd dat de Budweiser voor de internationale markten gegarandeerd ggo-vrij is. Dat geldt ook voor de bieren die buiten de VS gebrouwen worden. "Dat is echter niet voldoende. Anheuser-Busch moet dit ook bevestigen naar het publiek, zowel in Amerika, waar producten op basis van genetisch gemanipuleerde organismen toegelaten zijn, als daarbuiten", zegt Natacha Adam. "De Budweiser die in de VS gebrouwen is, blijkt ook in België ingevoerd te zijn. Alleen weet niemand wat de exacte samenstelling is van het ingevoerde bier. Een rigoureuze toepassing van gescheiden distributiekanaalen is dan ook noodzakelijk."

Greenpeace informeerde Anheuser-Busch over de resultaten van de analyses vooraleer ze werden vrijgegeven. Omgekeerd deed Greenpeace navraag bij de brouwerij over de graad van besmetting en over het algemeen beleid inzake gebruik van ggo's. Over de besmettingsgraad werd geen informatie gegeven. Anheuser-Busch liet weten dat de rijst goedgekeurd is in de VS.

De ggo-rijst LL601 werd retroactief goedgekeurd door het Amerikaans ministerie bevoegd voor landbouw. De goedkeuring kwam er om de gemoederen te bedaren bij het groot publiek en de aansprakelijkheid van het bedrijf te verminderen, ondanks 15.000 bezwaarschriften. De European Food Safety Authority (EFSA) vindt dat er te weinig informatie beschikbaar is om zeker te zijn van de onschadelijkheid van de rijst. De rijst is verboden buiten de VS en bijgevolg zou de Budweiser die ermee gebrouwen wordt niet voor de export bestemd mogen zijn.

"We eisen van Anheuser-Busch dat ze niet langer bier brouwen op basis van genetisch gemanipuleerde ingrediënten, ook niet in de VS. Zo zullen de liefhebbers van Budweiser alvast geen vieze nasmaak hebben bij het drinken van hun favoriete bier", voegt Natacha Adam toe.

Greenpeace voert campagne voor ggo-vrije landbouw en voedselproductie, gebaseerd op duurzaamheid en bescherming van de biodiversiteit. Alle mensen hebben recht op veilig en voedzaam eten. Genetische manipulatie is onnodig en ongewenst. Het vervuult het milieu en bedreigt



de biodiversiteit.

Bron: Greenpeace Belgium, 08/10/2007

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be <<http://www.biotheek.be>> U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be. Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Dominique Joos en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan geertje.meire@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1900 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden kan via de website: surf naar

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/form_netknipsels.aspx of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be.

Oude nummers kun je nalezen op <http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=106> , onder `archief`.